

ENERGINET
Myndighedsenheden

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
DK-7000 Fredericia

+45 70 10 22 44
info@energinet.dk
CVR-nr. 28 98 06 71

Dato:
18. september 2023

Forfatter:
ARY/FSK/MYN

ANMELDELSE AF JUSTERING AF FORSYNGSTIL- SYNETS AFGØRELSE OM ETABLERING AF EN FÆLLES MARKEDSZONE AF 14. FEBRUAR 2022

Indhold

ANMELDELSE AF JUSTERING AF FORSYNGSTILSYNETS AFGØRELSE OM ETABLERING AF EN FÆLLES MARKEDSZONE AF 14. FEBRUAR 2022

1. Indledning.....	3
2. Baggrund	4
2.1 Gastransmissions A/S' anmeldelse af en fælles markedszone af 15. september 2021	4
2.2 Forsyningstilsynets afgørelse om etablering af en fælles markedszone af 14. februar 2022	5
2.3 Forsyningstilsynets afgørelse af 12. maj 2022 om delvis godkendelse af tarifmetode i det danske gastransmissionssystem	7
2.4 Ny økonomisk regulering af Gastransmission A/S pr. 1. januar 2023.....	8
3. Anmeldelse af justering af Forsyningstilsynets godkendte afgørelse om etablering af en fælles markedszone af 14. februar 2022	9
3.1 Den anmeldte justering	9
3.2 Ny økonomisk regulering af Energinet Gastransmission A/S.....	9
3.3 Konsekvensberegning af den anmeldte justering for ikke-transmissionstariffen i 2023	10
4. Energinets markedshøring over anmeldelsen	12
4.1 Energinet har ikke levet op til transparenskrav og krav om regulatorisk godkendelse af den anvendte forrentningssats i opstrøm	12
4.2 Intet retligt grundlag for at anvende indtægtsrammeregulering ift. fastsættelse af forrentningssats for opstrøm.....	13
4.3 Energinet har anvendt en risikojusteret forrentningssats for opstrøm i ikke-transmissionstariffen i strid med Orlen's gode tro ("bona fide") og berettigede forventninger	14
5. Energinets vurdering af de anmeldte justeringer	15
5.1 Indledende betragtninger	15
5.2 Justering i medfør af ny indtægtsrammeregulering af Gastransmission.....	15
6. Oversigt over bilag	16

1. Indledning

Energinet skal i henhold til § 36 a, stk. 1, og § 40, stk. 1, nr. 1 i gasforsyningsloven¹ og bekendtgørelse nr. 822 af 27. juni 2014 om regler for anmeldelse af priser og betingelser mv. for naturgasforsyning § 2, stk. 1, nr. 1, anmelde sine metoder for priser, betingelser og vilkår mv. for adgang til transmissionssystemet til Forsyningstilsynet. Energinet Gastransmission A/S (CVR nr. 39315084) ved Myndighedsenheden i Energinet-koncernen (SOV) (CVR nr. 28980671) skal således i medfør af gasforsyningsloven anmelde en metode til Forsyningstilsynets godkendelse.

Metodeanmeldelsen vedrører en justering af Forsyningstilsynets "Afgørelse om etablering af fælles markedszone" af 14. februar 2022 med vilkår iht. Gastransmission A/S' "Anmeldelse af etablering af en fælles markedszone" af 15. september 2021. Metoden og de bærende principper for etablering af en fælles markedszone af 15. september 2021 fastholdes i øvrigt.

Den anmeldte justering er foranlediget af drøftelser med Forsyningstilsynet vedrørende samspillet mellem den pr. 1. januar 2023 gældende indtægtsrammeregulering af Gastransmission A/S og Forsyningstilsynets metodegodkendelse af 14. februar 2022, hvor der henvises til den dagældende hvile-i-sig-selv regulering af Energinet, herunder af Gastransmission A/S.

Energinet finder, at den nuværende tilsyneladende usikkerhed vedrørende Gastransmission A/S' opkrævning af en ikke-transmissionstarif ved anvendelse af en risikojusteret forrentning af den investerede kapital i opstrømsdelen af Baltic Pipe, kan tilendebringes med en ny afgørelse fra Forsyningstilsynet, hvorefter der ikke længere vil være tvivl om de regulatoriske rammer.

Forsyningstilsynet skal i sin behandling af denne anmeldelse efter Energinets opfattelse alene forholde sig til anmodningen om, at Forsyningstilsynets metodegodkendelse ændres, således at henvisningen til § 2 i bekendtgørelsen nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk og princippet om indregning af nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital udgår af afgørelsen og erstattes af en reference til den nugældende indtægtsrammeregulering af Gastransmission A/S.

Metodeanmeldelsen vil i vidt omfang referere til hhv. anmeldelse af markedszone af 15. september 2021 og Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022, da nærværende anmeldelse alene vedrører de nævnte præciseringer af enkelte og afgrænsede forhold i Forsyningstilsynets afgørelse om etablering af en fælles markedszone.

Anmeldelsen af justeringen af Forsyningstilsynets afgørelse vedrørende den fælles markedszone har været i høring i perioden 18. august til 8. september 2023. Der er hørt over den danske anmeldelse samt en uofficiel oversættelse af anmeldelsen til engelsk. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem den danske og den engelske version er det den danske version, der er gældende.

Til anmeldelsen er vedlagt retsgrundlag, jf. bilag 1. Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022 om "Etablering af en fælles markedszone" er vedlagt som bilag 2. PGNiG's høringssvar til Energinets markedshøring over anmeldelsen er vedlagt som bilag 3.

Energinet anmoder Forsyningstilsynet om at godkende de anmeldte ændringer til Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022 i det omfang, de efter Forsyningstilsynets vurdering er godkendelsespligtige.

¹ LBK nr. 423 af 19/04/2023

2. Baggrund

Baggrunden for Baltic Pipe projektet er udførligt beskrevet i hhv. "Anmeldelse af en fælles markedszone" af 15. september 2021 og Forsyningstilsynets "Afgørelse om godkendelse af en fælles markedszone" af 14. februar 2022.

I det følgende angives således alene den relevante baggrund vedrørende de anmeldte justeringer til den fælles markedszonemodell.

2.1 Gastransmissions A/S' anmeldelse af en fælles markedszone af 15. september 2021

Energinet Gastransmission A/S ved Myndighedsenheden i Energinet-koncernen (SOV) anmeldte den 15. september 2021 en metode for etableringen af en fælles markedszone. Metodeanmeldelsen indeholdt tre forhold:

1. etablering af et nyt virtuelt entry-punkt til det danske entry-exit system, kaldet Entry North Sea,
2. indgåelse af rådighedsaftalen, og
3. at det nye entry-punkt bliver omfattet af en fælles balancezone

Nærværende anmeldelse vedrører alene justeringer ift. punkt to om indgåelse af en rådighedsaftale.

Det var på tidspunktet for anmeldelsen af metoden om etablering af den fælles markedszone på grund af igangværende omstruktureringsdrøftelser mellem Energinet og Energistyrelsen ikke afklaret, hvor ejerskabet til opstrømsanlægsaktiverne skulle placeres i Energinet-koncernen. Energinet skal imidlertid bemærke, at Energinet i anmeldelsen netop har taget forbehold for evt. omstruktureringer i Energinets organisation.

Metodeanmeldelsen indebærer, at der etableres en fælles markedszone for den del af Baltic Pipe, som forbinder det norske gassystem med det danske transmissionssystem. Den del af Baltic Pipe benævnes også EP II Grenrørledningen.

EP II Grenrørledningen er underlagt forhandlet adgang i medfør af Opstrømsbekendtgørelsen², mens transmissionssystemet er underlagt "reguleret adgang" i medfør af gasforsyningsloven og anden EU-retslig regulering.

Metoden udgør et tillæg til den gældende danske markedsmodell, hvorefter netbrugere får mulighed for at købe transport gennem opstrømsdelen af Baltic Pipe (EP II Grenrørledningen) og transmissionssystemet som ét kapacitetsprodukt med én tarif.

Opstrømsaktiviteterne er placeret i Opstrømsenheden, mens transmissionsaktiviteterne er placeret i Transmissionsenheden. Opstrømsenheden og Transmissionsenheden er organisatoriske enheder i Gastransmissions A/S med selvstændige regnskabskredse. Transmissionsenheden og Opstrømsenheden indgår som led i den fælles markedszone en aftale om rådighedsstillelse over kapaciteten i EP II Grenrørledningen, dvs. en rådighedsaftale. Til anmeldelsen af 15. september 2021 blev der vedlagt et udkast til rådighedsaftale.

Rådighedsaftalen fastsætter vilkårene for, at Opstrømsenheden (Gas opstrøm) stiller hele kapaciteten i EP II Grenrørledningen til rådighed for Transmissionsenheden (Gas TSO). Rådighedsstillelsen muliggør, at Transmissionsenheden (Gas TSO) kan udbyde kapaciteten i Entry North Sea.

² Bekendtgørelse nr. 1410 af 16. december 2019 om adgang til opstrømsledningsnet og opstrømsanlæg samt om priser og vilkår for denne adgang.

Rådighedsaftalen fastlægger også en fordeling af operationelt ansvar og risici mellem aftalens parter.

Det fremgår af Energinets anmeldelse af 15. september 2021 om etablering af en fælles markedszone, at Transmissionsenheden betaler en pris for rådigheden over kapaciteten i EP II Grenrørledningen, der afspejler omkostningerne ved EP II Grenrørledningen med tillæg af en rimelig forrentning af den investerede kapital.

Når Transmissionsenheden køber den fulde kapacitet i EP II Grenrørledningen i 15 år, skal Transmissionsenheden således betale samtlige afskrivninger og driftsomkostninger vedrørende EP II Grenrørledningen samt en rimelig forrentning i den pågældende periode. Hvis ikke Transmissionsenheden udnytter den fulde kapacitet i EP II Grenrørledningen, men en del af denne videregives til anden side ved forhandlet tredjepartsadgang, skal indtægterne herfra gå til at reducere Transmissionsenhedens samlede betaling tilsvarende.

Energinet har foranlediget af dialog med Forsyningstilsynet om nærværende anmeldelse præciseret Energinets håndtering af indtægt opnået ved tildeling af kapacitet gennem forhandlet tredjepartsadgang iht. Opstrømsbekendtgørelsen, jf. afsnit 3.1.

2.2 Forsyningstilsynets afgørelse om etablering af en fælles markedszone af 14. februar 2022

Med Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022 metodegodkender Forsyningstilsynet Gastransmission A/S' anmeldelse med en række vilkår og krav, der ligger udover metodeanmeldelsen.

Det fremgår af Forsyningstilsynets godkendelse af den fælles markedszone, at Forsyningstilsynet har foretaget en vurdering af anmeldelsens forenelighed med gældende national og EU-ret lovgivning, herunder netværkskoderne.

Det fremgår af afgørelsen, at

”Forsyningstilsynet godkender den anmeldte metode af 15. september 2021 (bilag 1) om etablering af en fælles markedszone for den danske del af Baltic Pipe med et nyt virtuelt entry-punkt kaldet North Sea Entry, herunder indgåelse af en Rådighedsaftale (bilag 2) som foreslået i anmeldelsen, og at det nye entry-punkt bliver omfattet af den dansk/svenske balancezone.

Afgørelsen er truffet i medfør af gasforsyningslovens § 36 a, stk. 1, § 40, stk. 1, nr. 1, og § 28 c, stk. 2, § 11 i bekendtgørelse nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk, samt § 2, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 822 af 27. juni 2014 om regler for anmeldelse af priser og betingelser mv. for naturgasforsyning.”

Det bemærkes særskilt, at afgørelsen bl.a. er truffet med udgangspunkt i den dagældende hvile-i-sig-selv regulering af Energinet, som pr. 1. januar 2023 er blevet afløst af en indtægtsramme-regulering af Gastransmission A/S, jf. lov nr. 2211 af 29. december 2020, hvorefter der indføres en ny økonomisk regulering af Energinet; og bekendtgørelse nr. 1609 af 28. december 2022 om indtægtsramme og reguleringsregnskab for transmissionssystemejer.

I Forsyningstilsynets sammenfatning af afgørelsen på side 46 og 47 fremgår det bl.a., at

”Forsyningstilsynet vurderer, at det som udgangspunkt er foreneligt med gældende national og EU-retlig lovgivning, at der etableres en fælles markedszone,

hvorefter Gas TSO varetager både transmissions- og opstrømsaktiviteter i datterselskabet Gastransmission A/S.

På den baggrund kan Forsyningstilsynet godkende den anmeldte fælles markedszone for den danske del Baltic Pipe med et nyt virtuelt entry-punkt ved North Sea Entry samt et nyt entry-/exitpunkt ved Faxe. Forsyningstilsynet godkender samtidig indgåelse af en Rådighedsaftale som foreslået i anmeldelsen og at det nye entry-punkt bliver omfattet af den dansk/svenske balancezone.

Forsyningstilsynet vil i forlængelse af godkendelsen, og som led i sine tilsynsopgaver anmode Energinet om at indsende dokumentation for, 1) at Energinet ved udøvelsen af aktiviteterne overholder kravet om regnskabsmæssig adskillelse i § 12, stk. 1, i lov om Energinet, 2) at den ved metoden forudsatte Rådighedsaftale indgås på markedsmæssige vilkår, jf. gasforsyningslovens § 28 c, og 3) at prissætningen i Rådighedsaftalen alene omfatter nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk. Forsyningstilsynet vil på baggrund af afrapporteringen vurdere den konkrete anvendelse af den anmeldte metode." (Energinets understregning)

Det bemærkes særskilt, at Forsyningstilsynet i deres afgørelse har indsat krav og vilkår i metodegodkendelsen, som ligger udover Gastransmission A/S' anmeldelse, vedrørende, at "3) *at prissætningen i Rådighedsaftalen alene omfatter nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk.*"

I det følgende beskrives yderligere forhold i Forsyningstilsynets afgørelse af særlig relevans for de anmeldte justeringer.

Det fremgår således af afgørelsens fremstilling af Energinets anmeldelse vedrørende rådighedsaftalen, at

"Gas TSO betaler en pris for rådigheden over kapaciteten i EP II Grenrørledningen. Prisen svarer ifølge Rådighedsaftalens pkt. 4.1 til omkostningerne ved investering og drift af EP II Grenrørledningen med tillæg af en rimelig forrentning af den investerede kapital beregnet over rørledningens levetid (cost+ princippet). Det fremgår af Rådighedsaftalens pkt. 4.1, at prisen beregnes efter principperne fastlagt i aftalens bilag 4.1. Bilag 4.1 er ikke vedlagt anmeldelsen, da den endnu ikke er udarbejdet. Bilagets nærmere indhold har imidlertid ikke betydning for denne afgørelse, da afgørelsen drejer sig om, hvorvidt den anmeldte metode om etablering af en fælles markedszone er forenelig med gældende national og EU-retlig lovgivning, herunder netværksreglerne. Det er således forudsat, at Rådighedsaftalen indgås på markedsmæssige vilkår, jf. gasforsyningslovens § 28 c, og at prissætningen i Rådighedsaftalen alene omfatter nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk. Der henvises til behandlingen af dette spørgsmål i begrundelsen, hvor det fremgår, at Forsyningstilsynet vil vurdere den konkrete anvendelse af den anmeldte metode."

Forsyningstilsynet forholder sig i afgørelsen eksplicit til den regulatoriske kategorisering af opstrømsaktiviteterne forbundet med EP II Grenrørledningen, herunder om disse kan betragtes som en ikke-transmissionstjeneste.

En ikke-transmissionstjeneste er i artikel 3, nr. 15, i NC TAR defineret som "andre regulerede tjenester end transmissionstjenester og andre tjenester end dem, der reguleres af forordning (EU) nr. 312/2014, og som leveres af transmissionssystemoperatøren". NC TAR, artikel 4, fastsætter regler om transmissions- og ikke-transmissionstjenester og -tariffer.

Forsyningstilsynet vurderer i afgørelsen, at omkostninger forbundet med opstrømsaktiviteter i EP II Grenrørledningen udgør omkostninger ved ikke-transmissionstjenester, jf. NC TAR, artikel 4, stk. 4.

Forsyningstilsynet foretager endvidere en vurdering af rådighedsaftalens forenelighed med den dagældende økonomiske regulering af Energinet, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk, dvs. at Energinet kun indregner nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital.

2.3 Forsyningstilsynets afgørelse af 12. maj 2022 om delvis godkendelse af tarifmetode i det danske gastransmissionssystem

Energinet har i sin udlægning af Forsyningstilsynets afgørelse om etablering af en fælles markedszone af 14. februar 2022 endvidere anvendt Forsyningstilsynets afgørelse om "Delvis godkendelse af tarifmetode i det danske gastransmissionssystem" af 12. maj 2022 som et fortolkningsmæssigt støttepunkt ift. anvendelsen af Forsyningstilsynets afgørelse om etablering af en fælles markedszone.

I afgørelsen fremstilles Forsyningstilsynets afgørelse om markedszone om rådighedsaftalen flere steder. Det fremgår bl.a. af Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022, at

"Forsyningstilsynet godkendte den 14. februar 2022 etableringen af en fælles markedszone. Ved afgørelsen godkendte Forsyningstilsynet inklusionen af EPII-grenrørledningen (opstrømsrørledningen), der forbinder det danske system med norske Europipe II, i den danske fælles markedszone, samt etableringen af det virtuelle entry-exit-punkt "Entry North Sea". Forsyningstilsynet godkendte med en række betingelser ligeledes den såkaldte Rådighedsaftale mellem Gas TSO og Gasopstrøm under Energinet Gastransmission A/S. Rådighedsaftalen giver Gas TSO rådighed over kapaciteten i opstrømsrørledningen mod betaling. Forsyningstilsynet afgjorde, at aftalen skulle underlægges reglerne om markeds-mæssighed, og at Gas TSO udelukkende kunne videreopkræve nødvendige omkostninger ved effektiv drift samt nødvendig forrentning." (Energinets understregning). (Side 11-12)

"Energinet ønsker med den godkendte metode at skabe en enkel markedsadgang for transportkunder (netbrugere) og sikre en effektiv drift af de to systemer. Energinet bemærker, at et afgørende element i markedszonen er, at der kun bør gælde én uniform tarif for det samlede system. Energinet ønsker, at Gas TSO's opkrævning af omkostninger til køb af rådighed over kapacitet i opstrømsrørledningen fra Gasopstrøm via Rådighedsaftalen⁶ inkluderes i tarifmetoden." (Side 30).

"Forsyningstilsynet fastsatte som betingelse for godkendelsen [af den fælles markedszone] ligeledes krav til Energinet om økonomisk regulering af omkostningerne til ikke-transmissionstjenesten. Rådighedsaftalen mellem Gas TSO og Gasopstrøm indebærer dermed kun opkrævning af nødvendige omkostninger ved effektiv drift og en nødvendig forrentning som følge af køb af rådighed over kapaciteten i opstrømsrørledningen. Rådighedsaftalen skal desuden være markeds-mæssig, og Energinet skal regnskabsmæssigt adskille Opstrøm og Transmission." (Energinets understregning). (Side 81).

”De yderligere krav til Energinet, som fremgår af Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022 vedrørende etablering af fælles markedszone, som omhandler bl.a. godkendelse af Rådighedsaftalen, krav om økonomisk regulering og krav om segmentregnskaber for Gasopstrøm og Gas TSO, skal ses i tillæg til denne afgørelse.” (Side 94).

Energinet skal særskilt bemærke, at kravene i afgørelse af 14. februar 2022 umiddelbart er fremstillet på en lidt anden måde i tarif-afgørelsen af 12. maj 2022, hvor det bl.a. hedder, at ”Forsyningstilsynet afgjorde, at aftalen skulle underlægges reglerne om markeds-mæssighed, og at Gas TSO udelukkende kunne videreopkræve nødvendige omkostninger ved effektiv drift samt nødvendig forrentning.” (Energinets understregning).

Energinet har i vedlagte anmeldelse lagt til grund, at det netop er Transmissionsenhedens (Gastransmission A/S) videreopkrævning, som afgørelsen af 14. februar 2022 sigter på ift. ”nødvendige omkostninger ved effektiv drift”. Dette henset til, at Energinet ikke finder det muligt både at indgå en rådighedsaftale på markeds-mæssige vilkår (krav 2 i afgørelsen af 14. februar 2022) og at anvende en nødvendig forrentning i prissætningen (krav 3), dvs. en hvile-i-sig-selv forrentning.

2.4 Ny økonomisk regulering af Gastransmission A/S pr. 1. januar 2023

Ved lov nr. 2211 af 29. december 2020 om ændring af lov om Energinet, lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning med senere ændringer blev der indført en ny økonomisk regulering af Energinet fra 1. januar 2023. Med loven bemyndiges Forsyningstilsynet til at fastsætte nærmere regler om beregning og justering af indtægtsrammen og om længden af reguleringsperioden for den, der varetager transmissionsvirksomhed af gas.

Forsyningstilsynet udsendte i december 2022 bekendtgørelse om indtægtsramme og reguleringsregnskab for transmissionssystemejer med ikrafttræden den 1. januar 2023 og med virkning for indtægtsrammen for 2023 i overensstemmelse med loven, jf. bek. nr. 1609 af 28/12/2022. Bekendtgørelsen vedrører ikke opstrømsaktiviteter, dvs. EP II Grenrørledningen, da den er underlagt Opstrømsbekendtgørelsen.

Energinet skal i øvrigt bemærke, at det på afgørelsestidspunktet i februar 2022 har været klart, at Gastransmission A/S ville overgå til en indtægtsrammeregulering pr. 1. januar 2023 efter de principper, som er angivet i lov. nr. 2211 af 2020.

Energinet har efter anmeldelsen af 15. september 2021 gennemført en omstrukturering af Energinet Koncernen, som bl.a. resulterede i, at gassystemsansvarsaktiviteterne i Energinet Gas TSO A/S blev flyttet til Energinet Systemansvar A/S, således at der blev etableret ét fælles Systemansvar i Energinet.

Energinet Gas TSO A/S ændrede samtidig navn til Energinet Gastransmission A/S, hvor gastransmissionsaktiviteterne og gasopstrømsaktiviteterne blev placeret i to forskellige enheder, dvs. Transmissionsenheden og Opstrømsenheden.

Rådighedsaftalen er i medfør af omstrukturen blevet afløst af et administrationsgrundlag, da aktivitetsområderne opstrøm og transmission nu varetages af Opstrømsenheden og Transmissionsenheden, som er placeret i samme juridiske enhed – og ikke i to separate juridiske enheder. Der kan derfor ikke laves en rådighedsaftale i traditionel juridisk forstand.

3. Anmeldelse af justering af Forsyningstilsynets godkendte afgørelse om etablering af en fælles markedszone af 14. februar 2022

3.1 Den anmeldte justering

Energinet finder, at den nuværende tilsyneladende usikkerhed vedrørende Gastransmission A/S' opkrævning af en ikke-transmissionstarif ved anvendelse af en risikojusteret forrentning af den investerede kapital i opstrømsdelen af Baltic Pipe, kan tilendebringes med en ny afgørelse fra Forsyningstilsynet, hvorefter der ikke længere vil være tvivl om de regulatoriske rammer.

Energinet ønsker, at metodegodkendelsen ændres på følgende konkrete punkter:

- Alle henvisninger til § 2 i bekendtgørelsen nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk og princippet om indregning af nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital udgår af afgørelsen
- Det godkendes, at prissætningen i rådighedsaftalen baseres på dækning af Opstrømsenhedens omkostninger ved en effektiv drift af opstrømsaktiviteterne og en risikojusteret forrentning af den investerede kapital, således som det gælder for gastransmissionsaktiviteterne i medfør af gasforsyningslovens § 37 d.

De anmeldte ændringer og baggrunden for disse er nærmere uddybet i det følgende.

Energinet har herudover foranlediget af dialog med Forsyningstilsynet om nærværende anmeldelse i rådighedsaftalen med bilag præciseret Energinets håndtering af indtægt opnået ved tildeling af kapacitet gennem forhandlet tredjepartsadgang iht. Opstrømsbekendtgørelsen. Rådighedsaftalen er jf. afsnit 2.4. blevet afløst af et administrationsgrundlag. Energinet skal som nævnt i medfør af krav i Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022 indsende dokumentation for at rådighedsaftalen er indgået på markedsmæssige vilkår, ligesom Forsyningstilsynet fører tilsyn med rådighedsaftalen.

Præciseringerne vedrører forskellige forhold, der skal modvirke risiko for krydssubsidiering mellem Opstrømsenhedens indtægter og udgifter i medfør af den forhandlede tredjepartsadgang og hhv. ikke-transmissionstariffen og transmissionstariffen. Det er således blevet præciseret i rådighedsaftalen med bilag, at

- evt. indtægter fra tildeling af forhandlet tredjepartsadgang til opstrømsledningen tilgår Opstrømsenheden direkte. I tilfælde af at en del af kapaciteten i opstrømsrørledningen sælges til en tredjepart efter reglerne i Opstrømsbekendtgørelsen om forhandlet tredjepartsadgang, skal betalingen for råderetten dog reduceres forholdsmæssigt.
- omkostninger til administration af forhandlet tredjepartsadgang ikke indgår i ikke-transmissionstariffen eller i transmissionstariffen.

3.2 Ny økonomisk regulering af Energinet Gastransmission A/S

Forsyningstilsynets afgørelse om etablering af en fælles markedszone af 14. februar 2022 henviser til § 2 i bekendtgørelse nr. 1609 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet, hvorefter Energinet i priserne (dvs. de opkrævede tariffer) for Energinets prisregulerede aktiviteter, herunder gastransmissionsaktiviteter, på afgørelsestidspunktet kun kunne indregne nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital.

Forsyningstilsynet anfører desuden som nævnt ovenfor i afgørelsens sammenfatning på side 46 og 47, at Forsyningstilsynet i forlængelse af metodegodkendelsen og som led i sine tilsynsopgaver vil bede Energinet om at indsende dokumentation for følgende:

"1) at Energinet ved udøvelsen af aktiviteterne overholder kravet om regnskabsmæssig adskillelse i § 12, stk. 1, i lov om Energinet, 2) at den ved metoden forudsatte Rådighedsaftale indgås på markedsmæssige vilkår, jf. gasforsyningslovens § 28 c, og 3) at prissætningen i Rådighedsaftalen alene omfatter nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk." (Energinets understregning).

Det følger af § 12, stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1605 af 28. december 2022 om økonomisk regulering af Energinet og dennes helejede datterselskaber (som har erstattet bekendtgørelse nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk), at bekendtgørelsens § 2 om indregning af nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital i priserne, pr. 1. januar 2023 ikke længere finder anvendelse på Energinets gastransmissionsaktiviteter, idet gastransmissionsaktiviteterne fra dette tidspunkt er underlagt indtægtsrammeregulering.

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 2, er derfor pr. 1. januar 2023 ikke relevant for prissætningen i rådighedsaftalen mellem Transmissionsenheden og Opstrømsenheden. Forsyningstilsynets metodegodkendelse bør derfor opdateres, så den er baseret på de gældende principper for økonomisk regulering af Energinet.

Energinet anmoder derfor om, at metodegodkendelsen ændres, således at henvisningen til § 2 i bekendtgørelsen nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk og princippet om indregning af nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital udgår af afgørelsen, og at det godkendes, at prissætningen i rådighedsaftalen baseres på dækning af Opstrømsenhedens omkostninger ved en effektiv drift af opstrømsaktiviteterne og en risikojusteret forrentning af den investerede kapital, således som det gælder for gastransmissionsaktiviteterne i medfør af gasforsyningslovens § 37.

Den anmeldte justering opfylder kravet om, at opstrømsaktiviteten er underlagt et markedsmæssigt prissætningsprincip, som grundlæggende svarer til det gastransmissionsaktiviteten er underlagt under den nye økonomiske regulering.

3.3 Konsekvensberegning af den anmeldte justering for ikke-transmissionstariffen i 2023

Den anmeldte justering af Forsyningstilsynets metodegodkendelse af 14. februar 2022 er som nævnt foranlediget af Energinets drøftelser med Forsyningstilsynet.

Det er imidlertid fortsat Energinets synspunkt, at Energinet siden ikrafttrædelsen af den nye indtægtsrammeregulering pr. 1. januar 2023 har haft adgang til at opkræve en risikojusteret forrentning af den investerede egenkapital i EP II Grenrørsledningen i ikke-transmissionstariffen.

Energinet skal anføre, at anvendelsen af en risikojusteret forrentning netop indgår som en del af den nye indtægtsrammeregulering af Energinet, som er baseret på en mere forrentningsmæssig tilgang, jf. lov nr. 2211 af 29. december 2020. Energinet skal bemærke, at der for så vidt angår Energinets bidrag til Forsyningstilsynets arbejde med at forberede bekendtgørelse nr. 1609 af 28/12/2022, aldrig har været stillet spørgsmålstejn ved anvendelsen af en risikojusteret forrentning i medfør af lov 2211 af 29. december 2020.

Energinet har således fastsat tariffene for 2023 hhv. i maj 2022 og september 2022 med det udgangspunkt, at Energinet havde adgang til at opkræve en ikke-transmissionstarif baseret på en risikojusteret forrentning af den investerede egenkapital i EP II Grenrørsledningen. Energinet har ligeledes anvendt en forrentningssats, som afspejlede Energinets forventninger til

Forsyningstilsynets fastsættelse af en risikojusteret forrentningssats, jf. Forsyningstilsynets afgørelse af 22. december 2022 om forrentningssats for 2023 og 2024.

I det følgende beskrives konsekvenserne for ikke-transmissionstariffen af den anmeldte justering for 2023, jf. at det fremgår af NC TAR, artikel 4, stk. 4, litra a, at ikke-transmissionstariffer skal "a) afspejle omkostningerne og være ikke-diskriminerende, objektive og gennemskuelige" (Energinet's understregning).

Energinet har i juni 2023 opgjort den teoretiske forskel mellem anvendelsen af forrentningssatsen i den historiske hvile-i-sig regulering af Gastransmission A/S, dvs. en hvile-i-sig-selv forrentningssats, og en forrentningssats for 2023 baseret på de principper³, som ligger bag Forsyningstilsynets afgørelse af 22. december 2022, dvs. ved anvendelse af en risikojusteret forrentning. Forskellen mellem de to reguleringsregimer kan ud fra de anvendte forudsætninger opgøres til 31 mio.kr. for 2023.

Ved anvendelse af de samme antagelser om mængder for 2023, der ligger til grund for den nugældende ikke-transmissionstarif for 2023 af september 2022, svarer de 31 mio.kr. til en tarifændring på - 0,98 DKK/KWh/h/år, jf. tariffene ndf.

Ikke-transmissionstariffen for 2023 kan herefter baseret på viden af juni 2023 teoretisk beregnes til:

- 10,84 DKK/KWh/h/år, beregnet ikke-transmissionstarif for 2023, dvs. under den nye økonomiske regulering af Gastransmissions A/S⁴, dvs. ved anvendelse af en risikojusteret forrentning. (Tariffen er beregnet med udgangspunkt i antagelser fastsat i juni 2023. Antagelser om mængder for 2023 er fra september 2022).
- 9,86 DKK/KWh/h/år, beregnet ikke-transmissionstarif for 2023, dvs. under den historiske hvile-i-sig-selv regulering af Gastransmission A/S⁵, dvs. en hvile-i-sig-selv forrentning. (Tariffen er beregnet med udgangspunkt i antagelser fastsat i juni 2023. Antagelser om mængder for 2023 er fra september 2022).

Den nugældende ikke-transmissionstarif for 2023 fra september 2022 er 8,46 DKK/KWh/h/år, jf. Energinets prisblad⁶, og modsvarer som nævnt Energinets forventninger til den af Forsyningstilsynets fastsatte forrentningssats samt Energinets antagelser om omkostninger på dette tidspunkt.

Den nugældende ikke-transmissionstarif af september 2022 er ikke direkte sammenlignelig med de beregnede ikke-transmissionstariffer af juni 2023, uanset at de samme antagelser om mængder for 2023 er anvendt. Det kan tilskrives, at den forventede forrentningssats var lavere i september 2022 end i juni 2023, jf. Forsyningstilsynets afgørelse af 22. december 2022, og at Energinets forventninger af juni 2023 til de øvrige omkostninger til EP II Grenrørledningen er steget siden de nugældende ikke-transmissionstariffer, som blev udmeldt i september 2022, jf. også

³ Det er Energinets forventning, at anvendelse af disse principper vil imødekomme krav i Forsyningstilsynet afgørelse af 14. februar vedrørende anvendelse af en markedsmæssig prissætning af rådighedsaftalen, herunder OECD's Guidelines for Transfer Pricing (TPG) og SKATs vejledning "Transfere Pricing - Dokumentationspligten."

⁴ Det er lagt til grund, at egenkapitalforrentning er 7,49%, jf. Forsyningstilsynets afgørelse af 22. december 2022 om forrentningssats for 2023 og 2024. Forsyningstilsynet fastsætter to rentesatsen for forrentningen af egenkapitalen, Cost of Equity (CoE), der anvendes ved fastsættelsen af indtægtsrammer for transmissionssystemejere for perioden 2023-2024. 1) En CoE-sats for egenkapital op til 50 pct. af det samlede forrentningsgrundlag. Denne fastsættes til 7,49 pct. før skat. 2) Og en CoE-sats for den del af egenkapitalen, der overstiger 50 pct. af det samlede forrentningsgrundlag. Denne fastsættes til 0 pct. Forsyningstilsynet har i fastsættelsen af forrentningssatsen for egenkapitalen anvendt en CAPM-metode (Capital Asset Pricing Model).

⁵ Der er her forudsat en forrentning på 2,75 pct. af den langsigtede gæld (50 pct.) samt en inflationskorrektur af egenkapitalen (50 pct.) på 4,5 pct. for 2023. Den beregnede værdi er i sagens natur baseret på Energinets bedste skøn.

⁶ Prices for transport in the gas transmission system. Effective as of 1 October 2022: https://en.energinet.dk/media/mhchprvr/price-list-2022-2023_may2023.pdf

Energinets forventninger om en underdækning for 2023 samt afledte tariffstigninger for 2024, jf. Shippers Forum 8. juni 2023.

Det bemærkes særskilt, at Forsyningstilsynets afgørelse ikke vil påvirke den udmeldte ikke-transmissionstarif for 2023. Afgørelsen kan derimod have indflydelse på opgørelsen af differencer for ikke-transmissionstariffen for 2023 og dermed påvirke det fremtidige tariffniveau af ikke-transmissionstariffen.

4. Energinets markedshøring over anmeldelsen

Energinet har afholdt markedshøring over udkast til anmeldelse fra 18. august 2023 til 8. september 2023. Energinet har modtaget et høringssvar fra PGNiG Upstream Norway AS ("PGNiG"). Høringssvaret er vedlagt som bilag 3. Høringssvaret vedrører overordnet set tre forhold, som er gengivet i hovedtræk nedenfor.

4.1 Energinet har ikke levet op til transparenskrav og krav om regulatorisk godkendelse af den anvendte forrentningssats i opstrøm

Det fremgår af PGNiG's høringssvar, at PGNiG ikke finder, at Energinet har efterlevet transparenskrav og krav om at opnå metodegodkendelse af den anvendte risikojusterede forrentning for opstrøm. PGNiG påpeger, at Forsyningstilsynet ikke har godkendt niveau eller metode for fastsættelse af forrentningssats. PGNiG fremhæver videre, at Forsyningstilsynets afgørelse af 22. december 2022 vedrørende forrentningssats for 2023 og 2024 ikke omfatter opstrøm, hvorfor afgørelsen ikke kan afløse en godkendelse af en forrentningssats i opstrøm. PGNiG påpeger videre, at metoden til bestemmelse af forrentningssats ikke overholder krav i NC TAR vedrørende høringsproces.

Energinet bemærker hertil, at Energinet opkræver en ikke-transmissionstarif i henhold til Forsyningstilsynets afgørelse af 12. maj 2022 om delvis godkendelse af Energinets metode for fastsættelse af tariffer i det danske gastransmissionssystem for reguleringsperioden fra 1. oktober 2022 til 1. oktober 2027 ("Tarifafgørelsen") og således ikke baserer sig på afgørelsen af 22. december 2022.

Tarifafgørelsen henviser i relation til godkendelsen af ikke-transmissionstariffen til Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022 om godkendelse af Energinets anmeldte metode af 15. september om etablering af en fælles markedszone, og de krav der stilles deri. Det fremgår således eksplicit af Tarifafgørelsen s. 94, at "yderligere krav til Energinet, som fremgår af Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022 vedrørende etablering af fælles markedszone, som omhandler bl.a. godkendelse af Rådighedsaftalen, krav om økonomisk regulering og krav om segmentregnskaber for Gasopstrøm og Gas TSO, skal ses i tillæg til denne afgørelse". (Energinets understregning).

Forsyningstilsynet godkendte med afgørelse af 14. februar 2022 Energinets anmeldte metode af 15. september 2021 om etablering af en fælles markedszone med en række krav, som Energinet skal efterleve, jf. afsnit 2.2. Energinet anmeldte, jf. den vedlagte Rådighedsaftale pkt. 4.1., at der ville blive anvendt et cost plus-princip. Det fremgår videre på side 17 i Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022, at "(...) Forsyningstilsynet vil vurdere den konkrete anvendelse af den anmeldte metode". Det fremgår af Forsyningstilsynets afgørelse, at der skal anvendes en markeds-mæssig prissætning i rådighedsaftalen, og at prissætningen - på baggrund af ACER's anbefalinger - i øvrigt skal baseres på principper, som svarer til dem, der gælder for reguleringen af transmission. Før 1. januar 2023 indebar sidstnævnte krav, at der kunne indregnes en nødvendig forrentning, hvilket efter Energinets opfattelse var uforeneligt med princippet om

markedsmæssighed, jf. også afsnit 2.3. Efter 1. januar 2023 betyder kravet, at opstrøm skal underlægges en forrentning svarende til transmissionsområdet. Det indebærer, at der kan indregnes en risikojusteret rente, hvilket stemmer overens med kravet om markedsmæssighed.

Det fremgår af Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022, at "Forsyningstilsynet (...) generelle opfattelse er, at en kostplus-metode [dvs. dækning af omkostninger ved en effektiv drift samt tillæg af en rimelig risikojusteret forrentning af den investerede kapital] vil være egnet til at opfylde dokumentationskravet af markedsmæssighed." (s. 41). Energinet skal videre bemærke, at Forsyningstilsynet i afgørelsen (s. 23) udlægger den nærmere forståelse af markedsmæssighed. Det hedder således bl.a., "at Forsyningstilsynet ved vurderingen af aftalers markedsmæssighed vil udøve sit skøn inden for rammerne af OECD's Guidelines for Transfer Pricing (TPG) og SKATs vejledning "Transfer Pricing - Dokumentationspligten."

Energinet har under indtryk af Forsyningstilsynets afgørelse ved bestemmelse af en markedsmæssig pris anvendt en cost plus-metode, hvor Energinet har fastsat den risikojusterede forrentningssats med udgangspunkt i de principper, som Forsyningstilsynets afgørelse af 22. december 2022 er udtryk for, jf. den til Forsyningstilsynet fremsendte rådighedsaftale med bilag. Energinet skal videre bemærke, at Forsyningstilsynet fører tilsyn med Energinets anvendelse af kost plus-metoden.

Energinet finder således, at Energinet efterlever de to nævnte afgørelse fra Forsyningstilsynet, som tilsammen udgør retsgrundlaget for at opkræve en ikke-transmissionstarif baseret på en risikojusteret forrentning. Energinet finder særskilt, at Forsyningstilsynet i praksis har godkendt en metode (cost plus) til fastsættelse af en pris for opstrøm ved anvendelse af en markedsmæssig forrentning (niveau) iht. OECD's guidelines.

Energinet skal bemærke, at PGNiGs kommentarer i øvrigt har givet anledning til præciserende bemærkninger i anmeldelsen vedrørende forholdet mellem den anvendte forrentningssats for opstrøm og Forsyningstilsynets afgørelse af 22. december 2022, jf. afsnit 3.3.

4.2 Intet retligt grundlag for at anvende indtægtsrammeregulering ift. fastsættelse af forrentningssats for opstrøm

Det fremgår af PGNiG's høringssvar, at PGNiG ikke finder, at Energinets anmeldelse er berettiget ("justified"), da der ikke findes et retligt grundlag for, at Forsyningstilsynet skulle kunne godkende en prissætning baseret på en risikojusteret forrentningssats af opstrøm. PGNiG henviser bl.a. til, at den nye indtægtsrammeregulering alene vedrører transmissionstariffen, og at den ikke finder anvendelse på opstrøm. PGNiG finder ikke, at bekendtgørelse nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk har afløst bekendtgørelse nr. 1605 af 28. december 2022 om økonomisk regulering af Energinet og dennes helejede datterselskaber for så vidt angår opstrøm. PGNiG finder, at bekendtgørelse nr. 816 således fortsat regulerer den anvendte forrentningssats for opstrøm.

Energinet skal bemærke, at opstrøm hverken er underlagt bekendtgørelse nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk eller bekendtgørelse nr. 1605 af 28. december 2022 om økonomisk regulering af Energinet og dennes helejede datterselskaber.

Opstrøm er underlagt opstrømsbekendtgørelsen, og opstrøm er ikke omfattet af indtægtsrammereguleringen, dvs. bekendtgørelse nr. 1605. Efter opstrømsbekendtgørelsen er transport i opstrømsrørledningen underlagt forhandlet adgang, hvorefter den forrentningssats, som kan indregnes i opstrømstariffen ikke nødvendigvis er begrænset til en risikojusteret rente.

Det er Energinets vurdering, at opstrøm efter opstrømsbekendtgørelsen aldrig vil kunne blive pålagt en tarif, som er lavere end cost plus (indeholdende en risikojusteret rente), idet tariffen vil være under et niveau, som kan kaldes rimeligt/markedsfølsomt, hvilket der ikke er hjemmel til opstrømsbekendtgørelsen eller i lovgivningen i øvrigt. Der kræves således ikke noget særligt hjemmelsgrundlag i bekendtgørelse nr. 1605 af 28. december 2022 om økonomisk regulering af Energinet og dennes helejede datterselskaber eller andet steds ift. at der kan indregnes en risikojusteret forrentning i priserne for opstrøm.

Afgørelsen om den fælles markedszone indeholder en præmis om, at prisen for køb af rådhed i opstrømsrørledningen fastsættes på baggrund af nogle principper, som svarer til de principper som gælder for økonomisk regulering af transmissionsområdet. Det er derfor denne afgørelse og ikke de ovennævnte bekendtgørelser som sådan, der udgør retsgrundlaget for den forrentningsssats for opstrøm, som kan indregnes i ikke-transmissionstariffen.

Energinet finder på baggrund af Tarifaftalen og afgørelsen om den fælles markedszone, at prissætningen af rådhedsaftalen skal være markedsfølsom og fastsættes efter principper, der svarer til dem der gælder for transmissionsområdet. Energinet anvender en cost plus-metode med en risikojusteret rente, som opfylder begge disse krav.

4.3 Energinet har anvendt en risikojusteret forrentningsssats for opstrøm i ikke-transmissionstariffen i strid med Orlen's gode tro ("bona fide") og berettigede forventninger

Det fremgår af PGNiG's høringssvar, at PGNiG finder, at anvendelsen af en risikojusteret forrentningsssats i ikke-transmissionstariffen er udtryk for en væsentlig ændring i det tariffremværk, som blev lagt til grund i Energinets Open Season 2017, og som PGNiG's bud var baseret på. PGNiG finder ikke, at en potentiel ændring af tarifreguleringen er blevet kommunikeret i forbindelse med Open Season 2017 Information Package 2. PGNiG understreger, at en investors berettigede forventninger er beskyttet af EU-retten.

Energinet bemærker, at følgende fremgår af informationsmaterialet til alle shippere som blevet udarbejdet forud for Open Season 2017 (Information Package 2), som PGNiG selv henviser til:

"4.4 Regulation of Energinet.dk

In September 2016 The Danish Government published a strategy for the regulation of the supply sector - electricity, gas, heating, waste management and water. See following link for a presentation of the strategy (in Danish language): <http://efkm.dk/aktuelt/nyheder/nyheder-2016/september/regeringen-vil-give-danskerne-2800-kr-med-en-mere-effektiv-forsyning/>

The strategy contains suggestions for overall principles regarding regulation of Energinet. Yet, no concrete proposals for changes in legislation governing Energinet have been made. The tariff simulations in this Information Package, and Energinet's "Analyseforudsætninger" (Analysis assumptions), is based on the current legislative framework for the economic regulation of Energinet. Assumptions regarding future legislation cannot be made in the information package as this would anticipate decisions in the government and Danish parliament (Folketinget) that have not been proposed or discussed."

Det fremgår således udtrykkeligt af den pågældende passage i Information Package 2, at tarifsimplificeringer er baseret på den dagældende lovgivning, men at denne forudses ændret. Det fremgår endvidere, at man ikke kan lave beregninger baseret på forudsætninger i henhold til den fremtidige lovgivning, da man ikke kan foruddiskontere den danske regerings og Folketingets beslutninger vedrørende dette. Det er derfor forkert, når PGNiG hævder, at de ikke er blevet oplyst om mulige ændringer i reguleringen i forbindelse med deres deltagelse i OS 2017.

Energinet skal endeligt bemærke, at en evt. tvist mellem deltagere i Open Season 2017 og Energinet vedrørende berettigede forventninger (eller bristede forudsætninger) i henhold til en kontrakt er et civilretligt spørgsmål, der ikke er relevant for nærværende anmeldelse.

5. Energinets vurdering af de anmeldte justeringer

5.1 Indledende betragtninger

Energinet skal indledningsvist henvise til de generelle kommentarer vedrørende etablering af en fælles markedszonemodel i Energinets anmeldelse af 15. september 2021, jf. afsnit 6.1., side 16-18, samt Forsyningstilsynets indledende bemærkninger til begrundelsen på side 35 – 37 i Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022.

Energinet skal bemærke, at den anmeldte justering af Forsyningstilsynets metodegodkendelse ikke ændrer på de bærende principper for den fælles markedszone, som Forsyningstilsynet har metodegodkendt med sin afgørelse af 14. februar 2022.

Metodeanmeldelsen er alene udtryk for et ønske om at få tydeliggjort og opdateret de krav, som Forsyningstilsynet i metodegodkendelsen har stillet til Transmissionsenhedens (Gastransmission A/S) opkrævning af en ikke-transmissionstarif (samt prissætningen i rådighedsaftalen), så de er i overensstemmelse med den fra 1. januar 2023 gældende økonomiske regulering af Energinets gastransmissionsaktiviteter. Alle andre materielle elementer i den godkendte metode fastholdes.

Energinet har i vedlagte anmeldelse lagt til grund, at det netop er Transmissionsenhedens (Gastransmission A/S) opkrævning, som afgørelsen af 14. februar 2022 sigter på ift. "nødvendige omkostninger ved effektiv drift", jf. afsnit 2.3.

Energinet skal bemærke, at rådighedsaftalen juridisk set har karakter af et administrationsgrundlag mellem to forretningsområder (enheder) i stedet for en juridisk aftale. Denne løsning var der imidlertid allerede taget højde for i den oprindelige metodeanmeldelse, jf. afsnit 2.1.

Forsyningstilsynet skal således i sin behandling af denne anmeldelse efter Energinets opfattelse alene forholde sig til anmodningen om, at Forsyningstilsynets metodegodkendelse justeres, således at henvisningen til § 2 i bekendtgørelsen nr. 816 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.dk og princippet om indregning af nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital udgår af afgørelsen.

5.2 Justering i medfør af ny indtægtsrammeregulering af Gastransmission

Forsyningstilsynets afgørelse om etablering af en fælles markedszone af 14. februar 2022 er truffet med henvisning til bestemmelsen i § 2 i bekendtgørelse nr. 1609 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet. Bestemmelsen finder ikke længere anvendelse for Energinet Gastransmission A/S.

På tidspunktet for Forsyningstilsynets metodegodkendelse af 14. februar 2022 om etableringen af en fælles markedszone, var Energinets regulerede aktiviteter, herunder gastransmissionsaktiviteterne, underlagt en hvile-i-sig-selv regulering, som alene gav adgang til at opkræve nødvendige omkostninger ved effektiv drift og nødvendig forrentning af kapital, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 1609 af 27. juni 2016 om økonomisk regulering af Energinet.

Afgørelsen om metodegodkendelsen af etableringen af den fælles markedszone er truffet med henvisning til denne bestemmelse. Energinet har forstået, at baggrunden herfor var, at Forsyningstilsynet vurderede, at det var nødvendigt at underlægge Transmissionsenhedens (Gastransmission A/S) opkrævning af tariffen for en ikke-transmissionstjeneste en regulering, jf. at ikke-transmissionstariffen skal vedrøre en såkaldt "reguleret tjeneste" efter NC TAR.

Det følger imidlertid af § 12, stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1605 af 28. december 2022 om økonomisk regulering af Energinet og dennes helejede datterselskaber, at bekendtgørelsens § 2 pr. 1. januar 2023 ikke længere finder anvendelse på Energinets gastransmissionsaktiver, idet gastransmissionsaktiviteterne fra dette tidspunkt er underlagt indtægtsrammereguleringen. Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 2 bør derfor med virkning fra 1. januar 2023 heller ikke gælde prissætningen i rådighedsaftalen mellem Transmissionsenheden og Opstrømsenheden.

Hvis kravet om, at den opkrævede ikke-transmissionstarif for EP II Grenrørledningen i medfør af NC TAR skal være underlagt en prissætning, som svarer til den der gælder for gastransmissionsaktiviteten (således som det også er anbefalet af ACER i deres analyse af Energinets anmeldte tarifmetode⁷) skal kunne opfyldes, må prissætningen i rådighedsaftalen pr. 1. januar 2023 i stedet for baseres på dækning af omkostninger ved en effektiv drift af aktiviteterne og en risikoujusteret forrentning af den investerede kapital, således som det gælder for gastransmissionsaktiviteterne i medfør af gasforsyningslovens § 37 d.

ACER's analyse er behandlet i Forsyningstilsynets afgørelse af 12. maj 2022. Det fremgår bl.a. af afgørelsen, at ACER anbefaler Forsyningstilsynet, at "(...), at opstrømsrørledningen underlægges samme regulering som transmissionssystemet, idet Energinet ønsker en socialisering af omkostningerne (Energinets understregning)."

Energinet skal videre bemærke, at det fremgår af afgørelsen af 12. maj 2022 om delvis godkendelse af tariffer (side 32), at ACER anerkender, at Forsyningstilsynet i afgørelsen af 14. februar 2022 om etableringen af en fælles markedszone behandler flere af ACER's anbefalinger.

6. Oversigt over bilag

- Bilag 1. Retsgrundlag
- Bilag 2. Forsyningstilsynets afgørelse af 14. februar 2022 om "Etablering af en fælles markedszone"
- Bilag 3. Consultation document of 18. August 2023. Submission of application for amendment of the Danish Utility Regulator's decision on the establishment of a joint market zone of 14. February 2022.
- Bilag 4.1. PGNiG's Cover letter to market consultation
- Bilag 4.2. PGNiG's response to Energinets market consultation of 8 September 2023. Market consultation on Energinet's application for an amendment of the Danish Regulator's decision on the establishment of a joint market zone of 14 February 2022 (published 18.08.2023 on Energinet's website)

⁷ Agency Report: ACER Analysis of the Consultation Document on the Gas Transmission Tariff Structure for Denmark, 14 February 2022.